

Het geheim van Singapore

Waarom Singaporese kinderen hoog scoren in wereldranglijstjes

Het is de laatste etappe van onze lange reis door de onderwijswereld. Vanaf Finland via Oost-Europa langs de Bosporus richting de Kaukasus, via de Perzische Golf langs de Himalaya door naar Zuidoost-Azië. In Myanmar, Thailand en Maleisië stopten we alleen voor wat *rest and recreation*, want we willen naar die globale kampioen: Singapore.

Erik Ex (docent geschiedenis) reisde gedurende een schooljaar van Finland naar Singapore. Overal waar hij kwam, bezocht hij scholen. Hij sprak met leerlingen, leraren en onderzoekers over het (geschiedenis)onderwijs. De inzichten die hij onderweg opdeed, deelt hij met de lezers van *Kleio*. Eriks broer Luuk reisde mee en maakte foto's en reportages. De Edyssee heeft een eigen Facebookpagina op [facebook.com/onderwijsreis](https://www.facebook.com/onderwijsreis). Dit is de laatste aflevering.

(officieel: *Federation of Malaya*). Toen Sarawak, Singapore en Sabah (Noord-Borneo) aansloten bij de federatie werd Maleisië gevormd. Maar Singapore, met zijn grotendeels Chinese (niet-moslim) bevolking kwam al gauw in conflict met Kuala Lumpur. Twee jaar na de samenvoeging werd Singapore uit de federatie gegoooid, en het werd een onafhankelijk stadstaatje in 1965.

Gedoemd

Iedereen verwachtte dat Singapore gedoemd was ten onder te gaan. Het had geen natuurlijke hulpbronnen, ten noorden lag het aan het vijandige Maleisië en ten zuiden doemde het onvoorspelbare Indonesië. De rest van Zuidoost-Azië was derdewerldgebied, Vietnam ontbrandde in hetzelfde jaar en China was nog een gesloten land.

Premier Lee Kuan Yew (1965-1990) stelde zich op als een verlicht despoot. Zijn partij (de PAP) is tot op de dag van vandaag aan de macht. Keer op keer hamerde Lee Kuan Yew op het belang van goed onderwijs. Er mocht geen talent onbenut blijven, en het moest zo vroeg mogelijk herkend worden. Ondertussen werden in de klas de verschillende bevolkingsgroepen tot een eenheid gesmeed.

Om te achterhalen hoe het nu gaat, bezoeken we de Nanyang Girls' High School, de meest prestigieuze school van het land. Op deze school behalen leerlingen de beste resultaten van Singapore. Ik ben verrast. Ik zie klassen met soms wel 36 leerlingen, er liggen telefoons op tafel. De lokalen hebben niet eens airconditioning. Toch wel wonderbaarlijk in het tropische Singapore. Hoe kan dit?

Nederlandse expats in Singapore wijzen ons op de Chinese werkethos. Singaporese ouders zijn overtuigd van het belang van bijles. Als kinderen goed zijn in een vak, willen de ouders dat ze het meeste uit hun talent halen. Kortom, naar bijles. Als een kind een vak nog niet goed kan, gaat een tegenovergestelde redenering op: voor dit vak moeten ze harder blokken. Kortom, ook naar bijles. Veel Singaporees onderwijs vindt dus helemaal niet in de scholen plaats. Bijlesdocenten zijn soms zo gewild dat ze meer dan een miljoen Singaporese dollar per jaar (ongeveer 650.000 euro) omzetten.

In Singapore lijken ze wel overal de beste in te zijn. De laagste criminaliteitscijfers, het minste aantal verslaafden ter wereld. Maar vooral: het beste onderwijs. Op toetsen die in de hele wereld worden afgenomen scoren Singaporese vijftienjarigen het best op alle onderdelen: wiskunde, taal en natuurwetenschappen. Overal kijken leraren met jaloezie (en wat achterdocht) naar die uitslagen. Hoe krijgt het kleine Aziatische stadstaatje dit voor elkaar?

Singapore is een jong land. De VOC beschouwde het noordelijker gelegen Malakka als dé strategische haven van het gebied en liet Singapore links liggen. Pas in 1819 werd Singapore gekoloniseerd door de Brit Thomas Raffles. Singapore zou zich ontwikkelen tot strategisch gelegen haven. Er ontstond een stad met een veelheid aan culturen, maar vooral veel Chinezen vestigden zich in Singapore. Bij de dekolonisatie van Brits-Azië waren de Singaporezen in eerste instantie niet meegenomen in de Federatie van Malakka

Meisjesschool
Nanyang Girls' High
School hoort tot de
meest prestigieuze
van het land. Foto's:
Luuk Ex.

Links: MindChamps PreSchool.
Onder: De jonge kinderen maken hun eigen lunch en leren zo over hoeveelheden, gewichten en kleuren.

Steeds meer Singaporese peuters en kleuters gaan niet naar de crèche, ze gaan naar *preschool*. Op bezoek bij MindChamps PreSchool zien we het rooster van de kinderen. Er zijn momenten voor muziek en spelen en het favoriete onderdeel van de leidster: *gourmet moment*. Dan maken de kinderen zelf hun lunch klaar, in dit geval hebben ze een salade en dumplings gemaakt. Zo worden ze blootgesteld aan zaken als hoeveelheden, gewichten en kleuren. Op andere momenten leren ze spelenderwijs Chinees en lezen.

Dat is een serieuze zaak voor de Singaporezen. Ieder kind dient vóór de start van de basisschool wat Chinees te kunnen, ze moeten kunnen lezen en op een basisniveau kunnen rekenen. De ontwikkeling van de eerste jaren, zo legt de leidster ons uit, zijn essentieel voor het verdere leven. Daar ligt de basis voor het latere succes.

Vroeg vliegen

Een confuciaans gezegde stelt (vrij vertaald): 'Als een langzame vogel maar vroeg genoeg begint met vliegen, bereikt hij het bos toch als eerst.' Volgens Lucy Crehan, die de beste onderwijssystemen ter wereld vergeleek in haar boek *Cleverlands*, is dit de basis achter het Singaporese denken. De *rat race* die vervolgens is ontstaan heeft ervoor gezorgd dat het niveau enorm is gestegen. Singaporezen doen hun kinderen vooral vroeg en vooral veel naar school. Maar wat kunnen we in Nederland nu leren van Singapore? Gek genoeg zowel hoe het niet moet als hoe het wel kan. De zesjescultuur in Nederland is rap aan het verdwijnen. Ook hier wordt steeds meer uitgegeven aan bijles en de druk wordt steeds hoger. Louise Elffers schreef hierover het veelgeprezen *De Bijlesgeneratie*. Nederland stevent langzaam maar zeker af op een situatie die vergelijkbaar is met de

Singaporese. De bijlesindustrie blijft groeien, zelfs voor kinderen in de basisschoolleeftijd. Vmbo is voor veel ouders niet goed genoeg, onderwijs wordt een wedstrijd.

Ondertussen kunnen we ook leren hoe het wél kan: Singapore heeft jarenlang geïnvesteerd in onderwijs. Het land is ervan overtuigd dat het zijn bestaan eraan te danken heeft. Het ministerie, de lerarenopleiding en de scholen zijn ijzersterk georganiseerd en liggen op één lijn. Iets wat nauwelijks van Nederland gezegd kan worden. Zelfs voor voorschools onderwijs zijn er professionals met een gedegen opleiding. Ook biedt Singapore aankomende docenten een lucratieve toekomst. Op die manier trekken ze ambitieuze mensen aan.

In Singapore is het ministerie alweer bezig met de volgende verandering. De kinderen moeten mondiger en gelukkiger worden. Daarvoor wordt over de grenzen gekeken, zoals Singapore al een halve eeuw doet. En waar wonen volgens PISA (de onderwijsvergelijkingslijst) de mondigste en gelukkigste kinderen? U raadt het al: in Nederland. Tijd voor ons om weer terug te keren. ■